

GØY PÅ LANDET

Trude Hoksrød
 Habiliteringstjenesten i
 Hedmark

Å kunne
 lese
 er viktig!

Lesing

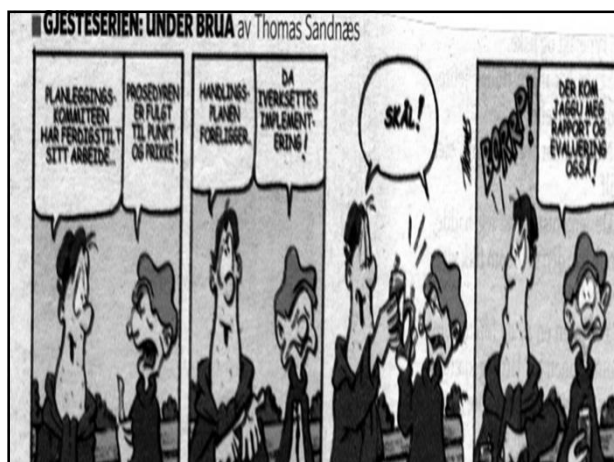
- Diskriminere lyder
- Trekke sammen lyder
- Presisjon
- Tempo
- Trinn for trinn opplæring
- Konkrete, definerte mål
- Forståelse

+Vår+metode

- Grunnleggende ferdigheter før komplekse ferdigheter; stein på stein
- Kartlegge kompetanse før opplæring
- Realistiske mål
- Registrere hver økt
- Evaluere og korrigere etter registreringer
- Discrete trials/ tilpassede lister ved behov

Trenerferdigheter

- Eleven veit best
- Kartlegge ferdigheter
- Sette realistiske mål
- Individuell tilrettelegging
- Evaluere og justere
- Bygge stein på stein
- Motivasjon, hjelp, mestringskriterier/ mål
- Oppmerksom på utholdenhet
- Sikre mengde og generalisering
- Forpliktelse og disiplin!!!!

Presisjonsopplæring

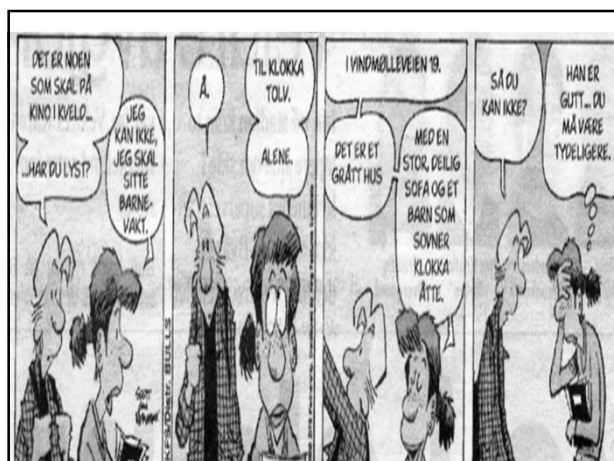
- Et system av strategier som gjør det mulig å måle effekt av undervisningen
- Eleven veit best
- Oppmerksomhetsspenn, tidtaking
- Intensiv trening i korte økter med klare mål
- Gjentatte øvelser, mye repetisjon
- Feil- korreksjonsprosedyrer
- Forhåndsdefinerte mål basert på individuelle forutsetninger
- Frekvens (antall per minutt)
- Presisjon + hurtighet = FLYT

Presisjonsopplæring

- Ferdigheter læres gjennom raske repetisjoner på veldefinerte ferdigheter i korte økter med høy intensitet
- Teaching is not teaching, unless students are learning.
- RASKT + PRESIST
- EFFEKT

Eleven veit best

- Individuelle mål
- Individuell tilpasning
- Individuelle læringsresultater
- Oppmerksomhetsspenn
- Utholdenhet
- Generalisering
- Hvis det ikke virker . skal vi fortsette da?

Flyt

- Atferdsflyt er å utføre en oppgave uten å nøle, uten anstrengelse og uten å tenke over hva en skal gjøre
- Grunntanken er at før vi har et minimumsnivå av flyt i ferdighetene, mangler vi mulighet til å opprettholde stabil utføring over tid

Automatisering

- Mange repetisjoner
- Øve hver dag
- Øve flere ganger daglig
- Øve i korte økter
- Øve med høy intensitet/ tempo
- Øve med spesifikt fokus
- Øve til ferdigheten er automatisert
- Måle effekt av øving

Tempolex

- Dataprogram basert på fonologisk lesing, presisjonsopplæring og leseflyt
- Teller responser per minutt, tar tida og grafer dagens beste resultat
- Trener registrerer feil
- Enkelt å tilpasse den enkeltes utgangspunkt
- Enkelt å lære, raskt å gjennomføre

Tempolex-trening

- Bokstavlydene
- Nonord
- Lydrette ord
- Vanligste ord
- Sammensatte ord
- Tekst
- Mulighet for individuelt tilpassede lister

RESA

- Retension: opprettholdelse
- Endurance: utholdenhet
- Stability: stabilitet, vedlikehold
- Application: anvendelse
- Adduction: innlærte atferdsmønstre og kombinasjoner av atferdsmønstre forekommer uten spesifikk trening (+Generalisering+)

- Responstrate: hvor hyppig atferden forekommer per tidsenhet
- Frekvens: antall ganger en forhåndsdefinert atferd forekommer per tidsenhet

m	f	å	h	a
a	r	k	b	v
h	ø	c	r	n
æ	l	s	æ	u
s	d	k	d	å
g	i	p	l	i
e	t	f	l	h
u	j	y	j	k
o	y	e	c	j
p	b	m	ø	n
v	n	t	g	u

Registrering, pre- og posttest

Elev: _____ Trener: _____ IOA: _____ Dato pre: _____ post: _____

m			f			å			h			a		
a			r			k			b			v		
h			ø			c			r			n		
æ			l			s			æ			u		
s			d			k			d			å		
g			i			p			o			i		
e			t			f			l			h		
u			j			y			j			k		
o			y			e			c			j		
p			b			m			ø			n		
v			n			t			g			u		

Gutt, 14 K

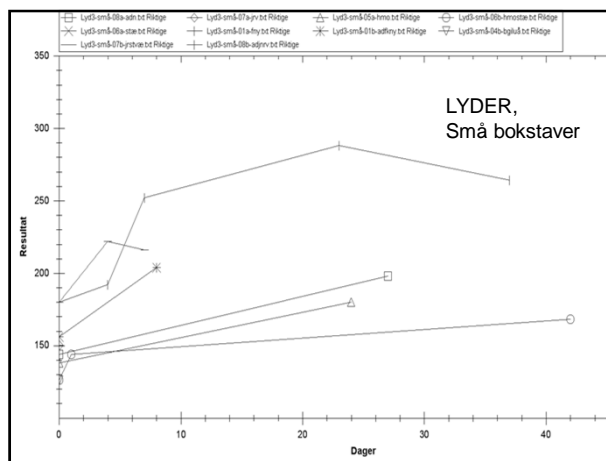
- 8.klassing
- 4 timer i gruppe pr uke, resten i klasse
- Lett psykisk utviklingshemming
- Skolenekter
- Trener 8 økter Tempolex per uke
- Generelt: lav progresjon

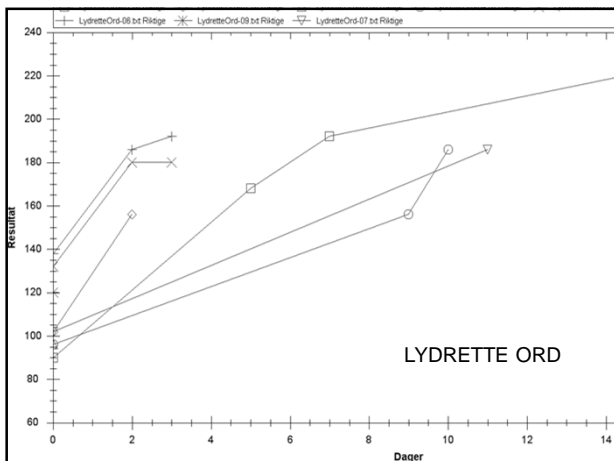
Gutt, 13 V

- 7.klasse
- Eget opplegg på eget rom i alle unntatt praktisk-estetiske fag
- Lett psykisk utviklingshemming
- Kunne 15 bokstaver
- Ingen motivasjon for å lære å lese

Gutt, 12 C

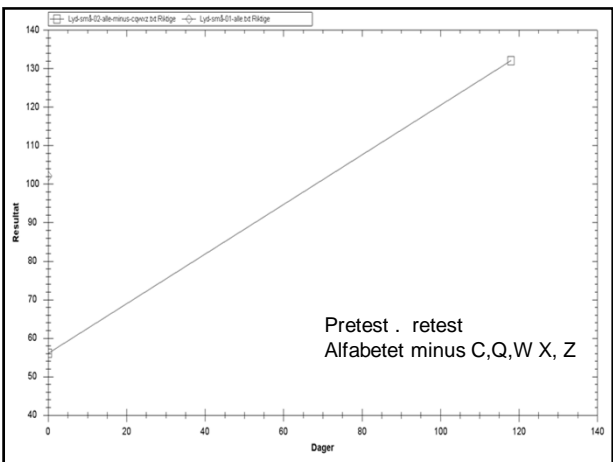
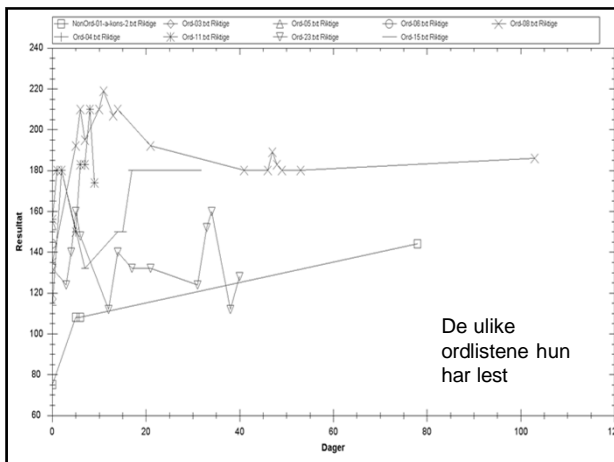
- 6.klasse
- Reaktiv tilknytningsforstyrrelse
- Generelle lærevansker
- Kort utholdenhet
- Blir lett sint
- Kunne lese enkeltord, men mistet motivasjon hvis han feilet
- Trener Tempolex 1-2 økter 4 dager i uka

Jente, 15 U

- Lett psykisk utviklingshemmet
- Autisme
- Tospråklig (norsk og engelsk)
- Tempolex-trening for å bedre uttale
- Trener 1 økt om dagen

Mitt beste råd?

Keep it simple

☺